

Wymagania edukacyjne do otrzymania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego w klasie siódmej, wynikające z realizowanego programu nauczania. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej w klasach IV-VIII .

KLASA VII

NOWE Słowa na start! 7. Autorów: Joanna Kościerzyńska, Joanna Ginter: Wydawnictwo Nowa Era

ŚRÓDROCZNA	KOŃCOWOROCZNA
OCENA NIEDOSTATECZNA Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	
CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY - odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego - rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, - wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady - rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, odróżnia opinie od faktów - wskazuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi - dostrzega różne motywy postępowania bohaterów - dostrzega podstawowe wartości w różnych utworach, np. przyjaźń, wierność, patriotyzm; formułuje wnioski - zna cechy liryki jako rodzaju literackiego - odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego - rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze - zna cechy epiki jako rodzaju literackiego oraz gatunki do niej należące - wymienia elementy świata przedstawionego w utworze - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobową - rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu - rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich - rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, - wyszukuje informacje w tekście	CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY - wie, czym jest ironia, - rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim - zna gatunki należące do liryki: fraszka, pieśń, tren, hymn - zna podstawowe środki artystyczne oraz neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację - odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny (didaskalia) , monolog i dialog - zna terminy <i>adaptacja filmowa</i> i <i>adaptacja teatralna</i>

popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym - dostrzega symbole i alegorie w tekstach kultury - wymienia osoby pracujące przy powstawaniu przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator) MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi - tworzy plan dłuższej wypowiedzi - wypowiada się na temat - stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę - przygotowuje wywiad - streszcza, skraca tekst, w tym popularnonaukowy - wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów - pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście - opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne - stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową - opisuje elementy dzieła malarskiego - tworzy tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE –zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; –wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym,	MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów - podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz stara się uczestniczyć w dyskusji - wygłasza z pamięci tekst poetycki KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - wzbogaca świadomość zasób własnego słownictwa o przysłówia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów –zna zasady zapisu partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy –wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego - w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie; wskazuje mowę zależną i niezależną
OCENA DOSTATECZNA Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	
CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY - podejmuje próby samodzielnego odczytania	CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY - rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście

różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów - nazywa różne motywy postępowania bohaterów - określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego - wskazuje w tekście poetyckim cechy liryki - charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu - wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, inwokację - wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie - rozróżnia takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn - wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze - rozumie znaczenie terminów realizm i fantastyka - odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania - podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej - zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady - analizuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury - wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich - analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury	- dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie - wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim - rozpoznaje manipulację językową
MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie swojego stanowiska - zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu - stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących - akcentowania wyrazów i zdań - rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia - uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury - uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów - stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi - zachowuje poprawność	MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - redaguje rozprawkę z tezą bądź hipotezą, formułuje odpowiednie argumenty i popiera je przykładami - pisze wywiad

językową i stylistyczną tworzonego tekstu - dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną - opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, np. obraz, plakat, grafika - wykorzystuje w tekstach własnych różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - wie, na czym polega zjawisko upodobień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, dostrzega rozbieżności między mową a pismem - dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, zna zasady tworzenia wyrazów złożonych - świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłówia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - zna zasady tworzenia imiesłowów i ich odmiany - umie przekształcić wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, przekształca z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie
OCENA DOBRA Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	
CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - odczytuje tekst na poziomie przenośnym - interpretuje tytuł utworu - wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy - w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych - określa funkcję środków artystycznych - analizuje elementy świata przedstawionego w utworze oraz omawia ich funkcję - uzasadnia przynależność gatunkową różnych utworów literackich - wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych - odczytuje sensy przenośne i symboliczne w odbieranym tekście MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów - dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia - aktywnie uczestniczy w dyskusji - pisze na temat, stosując funkcjonalną i logiczną	CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - dobiera w rozprawce odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami - w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera - recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu

kompozycję wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami - dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu - pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie - opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - analizuje elementy językowe w tekstach kultury wykorzystując wiedzę o języku w zakresie fonetyki, słowotwórstwa i słownictwa	- ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - analizuje elementy językowe w tekstach kultury wykorzystując wiedzę o języku w zakresie fonetyki, słowotwórstwa, słownictwa, fleksji i składni
OCENA BARDZO DOBRA Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:	
CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym - wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych - określa funkcję środków artystycznych, a zwłaszcza symbolu i alegorii - interpretuje symbole występujące w różnych tekstach kultury MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści i nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji - ocenia i wartościuje zachowania i postawy postaci fikcyjnej w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych - analizuje uczucia własne i bohaterów literackich, - pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym - poprawne językowo, stylistycznie, ortograficznie oraz interpunkcyjnie - używa odpowiednich argumentów i przykładów w celu uzasadnienia własnego zdania, posługując się bogatym słownictwem - redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę oraz pisma użytkowe, odwołując się do kontekstów	CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód - tworzy rozprawkę z tezą lub hipotezą - omawia krytycznie i rzeczowo oraz ocenia recytację własną i kolegów

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
OCENA CELUJĄCA Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:	
CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - odczytuje różne teksty na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym - interpretuje samodzielnie teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji - wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów, uwzględniających różne konteksty kulturowe, dowodzi przyjętych racji - aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski - pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję - tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem - podejmuje próby własnej twórczości literackiej KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - poszerza samodzielnie wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach	CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY - ocenia krytycznie i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego MÓWIENIE I PISANIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI - interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych - pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - poszerza samodzielnie wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach